

Magdalena Hawrysz
Uniwersytet Zielonogórski

ZIELONOGÓRSKIE SEMINARIA JĘZYKOZNAWCZE – RZUT OKA NA HISTORIĘ SPOTKAŃ I SERII WYDAWNICZEJ

Początki Zielonogórskich Seminariów Językoznawczych – cyklicznych, comiesięcznych spotkań badaczy zielonogórskich i naukowców zaproszonych z innych ośrodków akademickich – sięgają roku 2001. Wówczas za sprawą prof. Stanisława Borawskiego doszło do pierwszego spotkania, którego formuła wyznaczyła charakter konferencyjnych zjazdów na kolejne lata. Tradycją stało się wystąpienie profesora-gościa oraz młodszych adeptów nauki, najczęściej z zielonogórskiej uczelni, niekiedy także młodych badaczy z zaprzyjaźnionych ośrodków.

Pierwsza sesja, podczas której referaty wygłosili Ilpo Tapani Piirainen, Magdalena Hawrysz i Marek Biszczyński, miała jeszcze kameralny wymiar. Prócz prelegentów wzięli w niej udział pracownicy ówczesnej Katedry Komunikacji Językowej i Społecznej, Instytutu Filologii Polskiej, Instytutu Filologii Germańskiej oraz zaproszeni studenci-seminarzyści. Powodzenie tego spotkania zaowocowało powołaniem forum, które sprzyjało wymianie doświadczeń, zanim pojawi się możliwość dyskusji w wyspecjalizowanym gronie podczas monograficznych konferencji. Inicjator przedsięwzięcia chciał także – a może przede wszystkim – stworzyć okazję młodym badaczom wówczas Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze do regularnego kontaktu ze znanymi naukowcami z innych uniwersytetów – krajowych i zagranicznych. Prócz tego przyświecała mu jeszcze jedna idea; było to, jak sam pisze, „stworzenie młodemu środowisku warunków do systematycznego rozwoju rytmizowanego przez możliwość przedstawienia na sesjach wyników własnych prac” (2006: 5). Niewątpliwie naddanym celem realizowanym podczas zjazdów była także integracja środowiska naukowego, budowanie więzi grona badaczy zielonogórskich z innymi placówkami naukowymi.

Od 2005 roku Zielonogórskie SeminaRIA Językoznawcze odbywały się co miesiąc w rytmie zgodnym z organizacją roku akademickiego w cyklu jednodniowych sesji. Ich pierwszym przewodniczącym był prof. Stanisław Borawski, a sekretarzem dr Magdalena Hawrysz. W roku 2011 przewodniczącą została dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ, obowiązki sekretarza pełniła nadal dr Magdalena Hawrysz. Warto podkreślić, że przez lata działalności znacznie (nawet do 100 słuchaczy) rozrosło się audytorium ZSJ, ponieważ wystąpienia zaproszonych gości przybierały postać wykładów uniwersyteckich, co spotkało się z ogromnym zainteresowaniem studentów. Liczni absolwenci

zielonogórskiej polonistyki dzięki udziałowi w sesjach Zielonogórskich Seminariów Językoznawczych „będą mogli wspominać uczestnictwo w wykładach luminarzy myśli językoznawczej” (2011: 8). Ta forma organizacyjna cieszyła się przez lata życzliwym wsparciem kolejnych władz rektorskich, dziekańskich i instytutowych. Dzięki temu do roku 2012, w którym nastąpiło czasowe zawieszenie działalności ZSJ, odbyło się 56 sesji, podczas których wygłoszono blisko 200 referatów. Gośćmi byli przedstawiciele uniwersytetów w Bonn, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, Wrocławiu, a także pracownicy Instytutu Języka Polskiego oraz Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk. Zielonogórska uczelnia okazała się lubianym miejscem, które chętnie odwiedzali uczeni, pragnący podzielić się efektami działań badawczych, niekiedy jeszcze nieukończonych. Poruszano mnogość problemów językoznawstwa polonistycznego z wielu nurtów i obszarów badawczych. Zasadą spotkań była tematyczna i metodologiczna różnorodność odzwierciedlająca bogactwo współczesnego językoznawstwa polskiego.

Trwałym pokłosiem cyklicznych spotkań jest seria wydawnicza zatytułowana – jak one – „Zielonogórskie Seminaria Językoznawcze”. Do roku 2017 ukazało się dziesięć tomów, trwają prace nad kolejnymi. Pierwsze wydawnictwo z serii (wówczas jeszcze zatytułowane *Zielonogórskie seminaria polonistyczne*, red. S. Borawski, J. Brzeziński, 2002) miało prócz wymiaru dokumentacyjnego również charakter upamiętnienia powołania Uniwersytetu Zielonogórskiego. Autorami 31 rozpraw byli zielonogórscy poloniści, sławiści i germaniści – zarówno językoznawcy, jak i literaturoznawcy – oraz zaproszeni goście: Krystyna Kleszczowa, Ilpo Tapanii Piirainen, Hans Rhoté. Następnym tom (red. S. Borawski, M. Hawrysz, 2006) zawierał 24 rozprawy autorów zielonogórskich i dziewięć tekstów zewnętrznych. Znalazł się w nim także nowy dział zatytułowany *Refleksje o lekturach*, zawierający recenzje najnowszych wydawnictw językoznawczych. W kolejnych zbiorach konsekwentnie przybywało prac zamiejscowych. Szczególny charakter miał tom za lata 2006-2007 (red. M. Hawrysz, 2009), który powstał z myślą o uczczeniu 35-lecia pracy naukowej prof. Stanisława Borawskiego, oraz tom za rok 2010 (red. S. Borawski, M. Hawrysz, 2011) dedykowany prof. Zdzisławie Krążyńskiej z okazji jej jubileuszu.

Od 2012 roku kolejne wydania mają charakter monograficzny. W głównej mierze jest to spowodowane emancypacją serii. Nie jest ona już bezpośrednio związana z cyklem comiesięcznych spotkań, ale zyskała status wydawnictwa samodzielnego. Publikowane są w nim studia i rozprawy nadsyłane przez autorów zainteresowanych proponowaną tematyką tomów lub prace będące rezultatem konferencyjnych spotkań organizowanych przez Zakład Historii i Pragmatyki Językowej we współpracy z Katedrą Historii Języka Uniwersytetu Łódzkiego oraz Zakład Komunikacji Językowej. Dotychczas ukazało się pięć tego rodzaju wydawnictw: *Komunikacyjne aspekty badania języka* (red. M. Hawrysz, M. Uździcka, 2013), *Tożsamość w komunikowaniu* (red. M. Steciąg, M. Bugajski, 2014),

Język w życiu wspólnoty (red. M. Hawrysz, M. Uździcka, A. Wojciechowska, 2015), *Kontakty językowe w komunikowaniu* (red. M. Steciąg, M. Adamczyk, M. Biszczyński, 2016) oraz *Zachowania językowe – spontaniczność i automatyzm* (red. M. Hawrysz, M. Uździcka, A. Wojciechowska, 2017). W najbliższych planach jest kolejny tom, którego tematyka będzie krążyła wokół naczelných pojęć propagowanych przez inicjatora i animatora „Zielonogórskich Seminarium Językoznawczych”. Tom będzie nosił tytuł *Wokół dziejów używania polszczyzny – potrzeby, zachowania, wspólnoty komunikatywne* (red. M. Hawrysz, M. Uździcka), a swój akces do współtworzenia tego wydawnictwa zgłosili liczni badacze z całej Polski, którzy w ten sposób postanowili uhonorować jubileusz siedemdziesiątych urodzin prof. Stanisława Borawskiego.

Dotychczas w ramach serii ukazały się następujące tomy: „Zielonogórskie Seminarium Polonistyczne” 2001, red. S. Borawski, J. Brzeziński, Zielona Góra 2002; „Zielonogórskie Seminarium Polonistyczne” 2005, red. S. Borawski, M. Hawrysz, Zielona Góra 2006; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2006-2007, red. M. Hawrysz, Zielona Góra 2009; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2010, red. S. Borawski, M. Hawrysz, Zielona Góra 2011; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2011, red. M. Hawrysz, M. Uździcka, Zielona Góra 2013; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2012. *Komunikacyjne aspekty badań języka*, red. M. Hawrysz, M. Uździcka, Zielona Góra 2013; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2013. *Tożsamość w komunikowaniu*, red. M. Steciąg, M. Bugajski, Zielona Góra 2013; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2014. *Język w życiu wspólnoty*, red. M. Hawrysz, M. Uździcka, A. Wojciechowska, Zielona Góra 2015; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2015. *Kontakty językowe w komunikowaniu*, red. M. Steciąg, M. Adamczyk, M. Biszczyński, Zielona Góra 2016; „Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze” 2016. *Zachowania językowe – spontaniczność i automatyzm*, red. M. Hawrysz, M. Uździcka, A. Wojciechowska, Zielona Góra 2017.